Blogi

Korona painoi jarrua eurojärjestelmän mittavissa tietojärjestelmähankkeissa

Raha ja maksaminen | 26.10.2020 | Kirsi Ripatti

KIRJOITTAJA

Kirsi Ripatti
Johtava neuvonantaja

TARGET2- ja T2S-järjestelmien yhdistäminen sekä uuden ECMS-vakuushallintajärjestelmän tuotantoonotto siirtyivät koronapandemian vuoksi vuodella eteenpäin.

Joulukuussa 2017 EKP:n neuvosto päätti käynnistää nykyisen TARGET2-järjestelmän ja Target2 Securities (T2S) -järjestelmän teknisesti yhdistävän ns. T2-T2S konsolidaatioprojektin ja yhteistä eurooppalaista vakuushallintajärjestelmää tavoittelevan ECMS-projektin toteutuksen. T2-T2S oli tarkoitus ottaa käyttöön marraskuussa 2021 ja ECMS vuotta myöhemmin marraskuussa 2022. Sitten tuli korona, joka painoi jarrua.

Eurooppalaiset, hyvin toimivat järjestelmät ovat olleet osa arkeamme jo pitkään. Reaaliaikainen suurten maksujen järjestelmä TARGET2[1] on ollut käytössä jo reilun kymmenen ja arvopaperien selvitysjärjestelmä T2S[2] noin viiden vuoden ajan.

T2-T2S konsolidaatioprojektilla eurojärjestelmä pyrkii vastaamaan markkinoiden ja sääntelyn kasvaneisiin vaatimuksiin. Projektissa yhdistetään nykyiset TARGET2- ja T2S-järjestelmät teknisesti, mikä tuo operatiivista ja taloudellista tehokkuutta järjestelmien käyttöön ja ylläpitoon. Lisäksi uusi järjestelmä antaa uusia työkaluja pankkien likviditeetin hallintaan, mikä myös osaltaan tehostaa markkinoiden toimintaa.

Vakuushallinnan osalta kansalliset keskuspankit hallinnoivat edelleen vakuudeksi tuotuja arvopapereita ja muita omaisuuseriä omissa kansallisissa järjestelmissään. Eurojärjestelmän yhteinen vakuushallintajärjestelmähanke (Eurosystem Collateral Management System, ECMS) tehostaa toimintaa, kun kansalliset järjestelmät korvataan yhteisellä teknisellä järjestelmällä. [3]

Molemmat eurojärjestelmän projektit etenivät hyvin aikataulussa kunnes kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä alkanut koronapandemia ja eurooppalaisessa infrastruktuurikentässä tapahtuneet muutokset sekoittivat tilanteen. Heinäkuussa 2020 EKP:n neuvosto päätti markkinoiden toiveesta siirtää T2-T2S konsolidaatioprojektin tuotantoonottoa vuodella marraskuusta 2021 marraskuuhun 2022. Lokakuussa neuvosto vahvisti vastaavan vuoden siirron myös ECMS-projektin osalta [4]. ECMS:n aikataulu siirtyi marraskuusta 2022 marraskuulle 2023.

Alkuperäisen aikataulun mukaan T2-T2S konsolidaatioprojektin ja ECMS-projektin tuotantoonottojen väliseksi ajaksi oli suunniteltu vuosi, jotta kahden ison ja toisistaan riippuvaisen projektin väliaika jää tarpeeksi pitkäksi ja vältetään päällekkäisyydet ja riskit esim. projektien käyttäjätestauksessa. Tämä vuoden väli aikatauluissa säilytettiin myös kun EKP:n neuvosto päätti ECMS-projektin uudesta aikataulusta. Vuoden siirtoa ECMS:n osalta tuki tehty markkinakonsultaatio ja se oli myös kansallisten käyttäjäryhmien sekä keskuspankkien enemmistön kannattama vaihtoehto.

Suomen Pankki kannatti aktiivisesti aikataulun siirtämistä vuodella myös ECMS:n osalta. Tällä varmistetaan mahdollisimman vähäisen päällekkäisen valmistelun tarve ECMS:n ja T2-T2S konsolidaatioprojektin osalta ja riittävä aika osapuolten testaukselle. Lisäksi oman haasteensa Suomen Pankille ja kotimaisille markkinatoimijoille tuo Euroclear Finlandin liittyminen T2S:ään, joka tullee tapahtumaan ennen ECMS-projektin tuotantoonottoa. T2S:ään liittyessään Euroclear Finland liittyy jo selvitysalustaa käyttävien parinkymmenen eurooppalaisen arvopaperikeskuksen joukkoon, jotka tarjoavat pitkälle harmonisoituja toimintatapoja ja turvallista keskuspankkirahaselvitystä omille asiakkailleen.

Yhä enemmän tietojärjestelmiä rakennetaan eurojärjestelmän puitteissa, tarkoituksena hajaannuksen ehkäiseminen ja yhteisten toimintatapojen edistäminen ja hyötyjen saavuttaminen mm. tehokkaampien yhteisesti tuotettujen palvelujen kautta. Näin edistetään myös Euroopan komission pääomamarkkinaunionia koskevan aloitteen toteuttamista.

Vaikka viimekätisenä tavoitteena onkin kansalaisten hyötyminen tehokkaammista ja halvemmista palveluista, on isojen projektien uudelleenaikataulutuksella väistämättä myös kustannusvaikutuksia. EKP:n neuvosto tulee palaamaan niihin myöhemmin päätöksenteossaan.

Asiasanat

ECMS, maksaminen, selvitysjärjestelmät, T2S, Target, vakuushallinta